

KARTA KURSU

rok akademicki 2024/2025

Kierunek: Psychologia

Tryb prowadzenia studiów: stacjonarne

Stopień: studia jednolite magisterskie

Rok: II

Semestr: (3)

Nazwa	Klasyczne teorie osobowości
Nazwa w j. ang.	Classic theories of personality

Koordinator	dr Radosław Stupak	Zespół dydaktyczny
		dr Radosław Stupak
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z klasycznymi ujęciami osobowości człowieka („wielkie teorie”). Przedstawione zostaną różne odpowiedzi na pytania o genezę, strukturę, dynamikę i rozwój osobowości.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W_01 Zna i rozumie główne idee, pojęcia i koncepcje prezentowane w ramach psychologii osobowości.	K_W02, K_W04
	W_02 Posiada wiedzę o rozwoju osobowości w ujęciu klasycznych teorii osobowości.	K_W01, K_W02, K_W04
	W_03 Zna i rozumie koncepcje nieświadomości, potrzeb, emocji i motywacji prezentowane w klasycznych nurtach psychologii osobowości.	K_W01, K_W02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U_01. Potrafi przedstawić genezę i kontekst społeczno-kulturowy rozwoju klasycznych podejść badawczych w psychologii osobowości.	K_U02, K_U05, K_U06
	U_02. Potrafi przedstawić i poddać krytycznej analizie dawne koncepcje psychologiczne, ocenić ich wkład we współczesną psychologię osobowości oraz odnieść je do obecnego stanu wiedzy na temat psychologii człowieka.	K_U02, K_U05, K_U06
	U_03. Umie interpretować zachowania człowieka odnosząc je do różnych teorii osobowości.	K_U06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K_01. Aktywnie kształtuje swoje zasoby osobowościowe, dba o rozwój i etykę pracy zawodu psychologa.	K_K02
	K_02. Podejmuje różne formy komunikacji i współpracy z otoczeniem poprzez podejmowanie działań indywidualnych i zespołowych mających na celu realizację pomocy psychologicznej.	K_K02, K_K03, K_K04
	K_03. Radzi sobie z problemami, rozwija siebie i wspiera rozwój innych wykorzystując wiedzę z zakresu psychologii osobowości.	K_K05

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	30	15								
45										

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się stacjonarnie.
 Wykład: wykład z wykorzystaniem filmów edukacyjnych i innych mediów.
 Ćwiczenia: analiza literatury, omówienie wybranych koncepcji/zagadnień z zakresu psychologii osobowości, dyskusja grupowa.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - l e a r n i n g	G r y d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	I n n e
W01								X				X	
W02								X				X	

W03								X				X	
U01								X					
U02								X					
U03								X					
K01								X					
K02								X					
K03								X					

Kryteria oceny	<p>Ćwiczenia: obecność (dozwolona jedna nieobecność), aktywność na zajęciach. Za aktywność na zajęciach można uzyskać maksymalnie 5 pkt. doliczanych do oceny z egzaminu.</p> <p>Wykład: Egzamin testowy. Ocena pozytywna od 60%+1 pkt.</p>
----------------	---

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunku: Psychologia.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osobowość – kontekst historyczny. 2. Osobowość – kontekst społeczny. 3. Osobowość – kontekst kulturowy. 4. Psychologia osobowości a nauka i psychologia jako nauka. 5. Psychoanaliza Freuda. 6. Psychologia analityczna Junga. 7. Psychologia indywidualna Adlera . 8. Koncepcje psychospołeczne: Horney i Sullivan 9. Koncepcje psychospołeczne: Fromm. 10. Ego, self, obiekt, relacja: Anna Freud, Klein, Kohut i in. 11. Rozwój i przywiązanie: Erikson i Bowlby.
--

12. Personologia Murraya.
13. Koncepcje humanistyczne, egzystencjalne i poza nie.

Ćwiczenia:

1. Sigmunt Freud
2. Anna Freud
3. Fritz Perls
4. Erich Fromm
5. Karen Horney
6. Carl Jung
7. Stanislav Grof

Wykaz literatury podstawowej

Odpowiednie rozdziały:

Hall, C.S., Lindzey, G. & Campbell, J.B. (2013). *Teorie osobowości: Wydanie nowe*. PWN

Oleś, P.K. (2022). *Wprowadzenie do psychologii osobowości: wydanie nowe*. Scholar

Gasiul, H. (2020). *Psychologia osobowości: Nurty, teorie, koncepcje*. Difin.

Ćwiczenia:

Freud, S. (2005). *Poza zasadą przyjemności*. PWN (s. 93-122)

Freud, A. (2004). *Ego i mechanizmy obronne*. PWN (s. 17-20, 101-124)

Perls, F. S. (2019). *Terapia gestalt*. PWN (Mowa III, Mowa IV)

Fromm, E. (2021). *Zerwać okowy iluzji: Moje spotkania z myślą Freuda i Marksa. Vis-a-vis*. (s. 53-83)

Horney, K. (2022). *Neurotyczna osobowość naszych czasów*. Rebis (Rozdział 1, 2, 5)

Jung, C. G. (1995). *Podstawy psychologii analitycznej: wykłady tawistockie*. Wrota. (Wykład II)

Grof, S. (2010). *Poza mózg: narodziny, śmierć i transcendencja w psychoterapii*. Wydawnictwo A. (Rozdział 2)

Wykaz literatury uzupełniającej

Cervone, D., Pervin, L.A. (2011). *Osobowość. Teoria i badania*. (wydanie 10). Kraków: Wydawnictwo UJ

Gałdowa, A. (1999). *Klasyczne i współczesne koncepcje osobowości*. WUJ

Corr, P. J., & Matthews, G. (Eds.). (2020). *The Cambridge handbook of personality psychology*. (2nd ed.) Cambridge University Press.

John, O. P., & Robins, R. W. (2021). *Handbook of personality: Theory and research* (4rd ed). Guilford Press.

McAdams, D. P., Shiner, R. L., & Tackett, J. L. (Eds.). (2019). *Handbook of personality development*. The Guilford Press.

Weiner, I. B., & Greene, R. L. (2017). *Handbook of personality assessment* (Second edition). John Wiley & Sons, Inc.

Taylor, E. (2000). "What is man, psychologist, that thou art so unmindful of him?": Henry A. Murray on the historical relation between classical personality theory and humanistic psychology. *Journal of Humanistic Psychology*, 40(3), 29–42. <https://doi.org/10.1177/0022167800403003>

- McCrae, R. R. (2011). Personality theories for the 21st century. *Teaching of Psychology*, 38(3), 209–214. <https://doi.org/10.1177/0098628311411785>
- Graff, A. (2024). Jak ryby w wodzie. *Kultura terapii i jej krytycy*. *Er(r)Go. Teoria - Literatura - Kultura*, 48, 331–349. <https://doi.org/10.31261/errgo.15035>
- Masson, J. M. (2012). *Against therapy: Emotional tyranny and the myth of psychological healing*. Untreed Reads.
- Masson, J. M. (2003). *The assault on truth: Freud's suppression of the seduction theory* ([New edition]). Ballantine Books.
- Davies, J. (2021). *Sedated: How modern capitalism created our mental health crisis*. Atlantic Books.
- Stupak, R. (2021). Przez kwasową psychiatrię do kwasowego komunizmu. *Renesans psychodeliczny w psychiatrii jako szansa na zmianę paradygmatu*. *Praktyka Teoretyczna*, 40(2), 123–176. <https://doi.org/10.14746/prt.2021.2.6>
- Curtis, A. (2002). *The century of the self*. BBC
- C. G. Jung. (1916). *Septem sermones ad mortuos: Siedem nauk dla zmarłych*. Napisane przez Bazylidesa w Aleksandrii, mieście, gdzie Wschód dotyka Zachodu. Retrieved October 19, 2024, from http://www.gnosis.art.pl/e_gnosis/opowiesci_wizjonerskie/jung_septem_sermones.htm

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3